

SENIOREN BULLETIN

SEPTEMBER 2016

JAARGANG 37 - NR 3

Colofon

Federatie van
Philips
Verenigingen van
Gepensioneerden

FPVG
Vredeoord 105
Gebouw VS
5621 CX Eindhoven
telefoon 040-251 20 02
(maandag-woensdag-donderdag
van 10.00 -13.00 uur)

e-mail: bestuur@federatie.nl
website: www.federatie.nl

Inhoud

Van de redactie.....	3
Van de bestuurstafel	4
Argeloze burger laat zich door de overheid voor de gek houden	5
Koopkracht gepensioneerden	6
Korting Philips Museum	6
Kwartaalverslag Philipspensioenfondsen	7
Agenda	12

REDACTIE:
Jos Ducheine

VORMGEVING EN DRUK:
*Arts grafisch compleet, Eindhoven
(artsgrafischcompleet.nl).*

FOTOGRAFIE:
Hans Arts

SENIOREN BULLETIN:
*Het Senioren Bulletin is het blad
van de Federatie van Philips Ver-
enigingen van Gepensioneerden.
Het verschijnt in februari, mei,
september en november. Over-
name van artikelen is toegestaan
met toestemming van de redactie
en met vermelding van de auteur
en de naam van dit blad.*

*Het Senioren Bulletin wordt gra-
tis toegezonden aan de begunstigers
en de besturen van de Lid-
verenigingen van de Federatie.
Begunstigers zijn personen die de
Federatie steunen met een jaar-
lijkse bijdrage van tenminste
€ 25,00.*

*Niet-begunstigers en leden van
bij de Federatie aangesloten ge-
pensioneerdenverenigingen kun-
nen zich abonneren op het
Senioren Bulletin tegen betaling
van ten minste € 10,00 per jaar.*

*Aanmelding bij het secretariaat
van de Federatie, Vredeoord 105,
gebouw VS, 5621 CX Eindhoven,
of per e-mail:
bestuur@federatie.nl*

Van de redactie

JOS DUCHEINE

*De zomer loopt op z'n eind. De vakanties zijn voorbij.
"Gepensioneerden-land" komt weer op gang.*

De gepensioneerden verenigen starten een nieuw seizoen met activiteiten en de Federatie pakt de werkzaamheden weer op.

Het gaat een drukke en spannende periode worden.

Voor de Federatie, omdat er hard gewerkt gaat worden aan het vormgeven aan de besluiten, naar aanleiding van het Quo Vadis proces en omdat de pensioenen nog steeds onder druk staan, wat kritische aandacht vraagt in de richting van het Pensioenfonds en de overheid.

Inmiddels zijn ook de eerste verkiezingsprogramma's verschenen en de discussies over koopkracht

van ouderen losgebarsten. In de komende periode zal blijken hoe de politieke partijen staan ten opzichten van ouderen, hun pensioenen en hun positie in onze maatschappij.

In dit nummer van het Senioren Bulletin vindt u weer Van de bestuurstafel en het verslag over het tweede kwartaal van Philips pensioenfondsen.

Daarnaast is er een artikel van Wilma Berkhout over de pensioenen en de overheid, onder de titel: "Argeloze burger laat zich door de overheid voor de gek houden".

JOS DUCHEINE

Van de bestuurstafel

Het Philips Pensioenfonds heeft per eind juli 2016 een actuele dekkinggraad van 107,9% een fractie lager dan in juni dit jaar toen dit 108,2% was. De vereiste dekkinggraad is het afgelopen jaar langzaam toegenomen en staat nu op 117,8%. Dat betekent dat het Philips Pensioenfonds nog steeds in een herstelsituatie zit. Het Pensioenfonds geeft op de website aan dat "het uitgangspunt van het herstelplan is dat het fonds met voortzetting van het huidige beleid op termijn weer op de vereiste dekkinggraad kan komen". Naar verwachting zou de vereiste dekkinggraad in 3 jaar bereikt kunnen worden en wordt indexatie weer mogelijk.

In de discussie over een nieuw pensioenstelsel heeft de regering een perspectiefnota het licht doen zien met als hoofdpunten: Een pensioenstelsel met persoonlijke pensioenvermogens, zonder vaste pensioen toezeggingen maar met een collectieve risicodeling. Een ander belangrijk punt is de afschaffing van de doorsneepremie, en de overgang naar een vaste premie met degressieve opbouw voor oudere werknemers. Een dergelijke overgang gaat veel geld kosten. Bedragen van 100 miljard gaan rond. Dat is ongeveer 7% van het vermogen van de pensioenfondsen. Klaas Knot, president van De Nederlandsche Bank heeft gezegd dat die kosten meteen moeten worden genomen en worden gedragen door alle deelnemers. De vraag is wat een en ander betekent voor reeds ingegane pensioenen, want de gepensioneerden hebben over hun werkzaam leven gemiddeld de juiste premie betaald. De Federatie heeft dit punt onder de aandacht gebracht van het bestuur van het Philips Pensioenfonds.

De oprichting van een Landelijke Belangenvereniging van Philips Gepensioneerden (LPBG) binnen het verband van de Federatie is opgestart. Om de begunstigers te benaderen voor overgang naar de LPBG en de ledenwerving voor de nieuwe vereniging goed te laten verlopen is een communicatiecommissie opgericht. Met medewerking van het Philips Pensioenfonds zal in november van dit jaar een landelijke werving voor de LPBG onder Philips gepensioneerden plaats vinden.

NAMENS HET BESTUUR,
ROEL FONVILLE, VOORZITTER.

Argeloze burger laat zich door overheid voor de gek houden

Dit artikel van Wilma Berkhout geeft de problematiek waar de Federatie zich al jaren voor inzet heel goed weer. Het artikel verscheen eerder in het Eindhovens Dagblad.

Korting van de pensioenen, een eventuele fiscalisering van de AOW en misschien zelfs belasting van de overwaarde van het huis kunnen huidige en toekomstige ouderen hard raken. Het zijn talrijke leugens waarmee huidige en toekomstige ouderen (nu de jongeren) voor de gek gehouden worden.

Hersenspoeling

De hersenspoeling van de argeloze burger. Naast leugens over de pensioenen hebben topambtenaren een aantal maatregelen voorgesteld die voor ons allen desastreus gaan uitpakken voor het huidige en toekomstige inkomen. Waarom? Omdat de belasting op inkomen niet meer verhoogd kan worden zonder opstand, de overheid veel geld uitgeeft en straks de aardgasbaten wegvallen. Er is genoeg geld om de pensioenen niet te hoeven korten. Sterker nog: ze kunnen gewoon geïndexeerd worden. In The Post Online las ik een heldere analyse, die duidelijk maakt dat wij gewoon straal voor de gek gehouden worden met de onzin-verhalen over rekenrente, geld overhouden voor jongeren en vergrijzing. Dat is de mantra die door overheid en pensioenbestuurders (ABP) wordt gebezigd. Als hij het maar vaak genoeg hoort, denkt de argeloze burger dat het waar is.

Genoeg in pensioenpotten

De analyse van The Post laat zien

dat er genoeg in de pensioenpoten zit en dat er in 2041 2.650 miljard euro in zit, waarmee op dat moment voor de 4,7 miljoen pensioengebeters nog voor 53 jaar pensioen kan worden betaald. Tot die tijd is er 1.000 miljard euro uitgegeven aan pensioenen bij een stijgend aantal gepensioneerden. En dan nog blijft 2.650 miljard euro over! Het toveren met rekenrente (kunstmatig laag houden), die gebaseerd is op de staatsobligaties, levert een soort omgekeerde schijnzekerheid dat er 'tekorten' zijn. Die zijn er niet. De overschotten worden met een leugen, waar de gemiddelde burger niet doorheen prikt, weggeredeneerd. Met de 'vergrijzing' is al lang en breed rekening gehouden. De overheid heeft belang bij een lage of geen rente vanwege haar schulden en om veel minder te betalen voor haar eigen personeel. Daarbij komt dat de pensioenvermogens een lonkende 'pot' zijn voor de overheid om uit te putten

als de belastingen niet meer verhoogd kunnen worden en de banken en het zuiden van Europa gered moeten worden. Maar het is geld van de pensioendeelnemers – dat heeft de overheid in een recent verleden niet verhinderd een greep in die pot te doen. En elders in Europa (Duitsland) worden pensioenen wel verhoogd. Ra ra hoe kan dat?

AOW

Topambtenaren hebben nog het een en ander in petto om de overheid aan meer geld te helpen. Allereerst fiscalisering van de AOW. Dat betekent dat de AOW deels wordt wegbelast voor mensen met een aanvullend pensioen. De AOW is dan geen ouderdomsverzekering meer, maar een soort bijstandsuitkering. Dat kan 500 euro per maand schelen. Oud-staatssecretaris van Financiën Martin van Rooijen*) waarschuwt hiervoor. Als je niet genoeg pensioeninkomen hebt, kun je sparen. Ook dan komt de

overheid de hand ophouden om de box-3-belasting te heffen. In het vat zit wellicht ook nog het box-3-belasting heffen op de overwaarde van het eigen huis. De groep ouderen is volgens de CBS-statistieken rijk. Los van wat daarvan klopt, ben je natuurlijk niet ultravermogend met een eigen huis waarop (een deel) is afgelost. De pers is in mijn ogen onvoldoende nieuwsgierig en kritisch en schrijft de hersenspoelende persberichten klakkeloos over.

Ingewikkelde regelgeving

Het trieste is dat de gemiddelde burger alleen maar kijkt naar zijn netto inkomen nu. Het gaat allemaal om ingewikkelde en in elkaar grijpende regelgeving. Hij heeft niet in de gaten dat de korting van de pensioenen, een eventuele fiscalisering van de AOW of de eventuele belasting van de overwaarde hem hard raken. Daarmee kan de overheid gewoon haar gang gaan met deze maatregelen door middel van een 'marketing politiek'

dat de ouderen het goed hebben. Burger en pers kijk eens kritisch!

WILMA BERKHOUT,
BESTUURSLID VAN DE SENIORENVERENIGING
PVGE AFDELING HELMOND EN
OUD-BELASTINGINSPECTEUR.

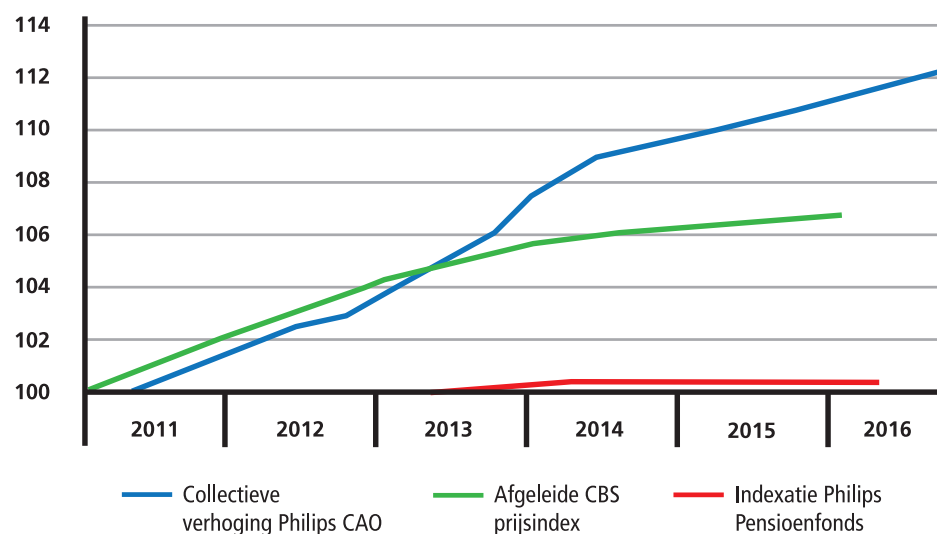
*) Martin van Rooijen is de voorman van de Koepel van Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden (KNVG). De Federatie is bij deze koepel aangesloten en er mede oprichter van.

Koopkracht gepensioneerden

Indexatie van de pensioenen door PPF blijft sterk achter bij Philips CAO verhogingen en de Afgeleide CBS prijsindex ontwikkeling.

De koopkracht van gepensioneerden blijft al jaren sterk achter bij de in CAO's gerealiseerde verhogingen en bij de prijsontwikkelingen.

De grafiek hiernaast geeft de Philips CAO verhogingen weer, de afgeleide CBS prijsindex en de indexatie van het Philips Pensioenfonds.

Korting Philips Museum

In verband met het 125 jarig jubileum van Philips is er dit jaar voor gepensioneerden een kortingsregeling op de toegangsprijs voor het Philips Museum in Eindhoven.

Op vertoon van de lidmaatschapskaart van een bij de Federatie aangesloten Philips gepensioneerden vereniging, of een e-mail bevestiging van lidmaatschap afgegeven door het secretariaat van de Federatie krijgt u een korting

van 50% op de toegangsprijs tot het Philips Museum.

De e-mail bevestiging van lidmaatschap kunt u aanvragen door een e-mail, met u naam en adres, te sturen naar info@federatie.nl.

KWARTAALVERSLAG

TWEDE KWARTAAL 2016

1. In het kort

- De beleidsdekkingsgraad per 30 juni 2016 bedroeg 108,2%
- Het rendement van 1 april tot en met 30 juni 2016 bedroeg 5,1%
- Het pensioenvermogen per 30 juni 2016 bedroeg € 19.081 miljoen
- De beleidsdekkingsgraad van Philips Pensioenfonds per 30 juni 2016 ligt net als aan het einde van de het voorgaande kwartaal onder de wettelijk vereiste dekkingsgraad. Dat betekent dat de financiële buffer van het Fonds nog steeds onvoldoende is. Net als in 2015 is daarom een herstelplan van kracht. In het herstelplan is beschreven hoe het Fonds ervoor gaat zorgen dat de beleidsdekkingsgraad weer op het niveau van de vereiste dekkingsgraad komt.

2. Financiële positie Philips Pensioenfonds

De financiële positie van Philips Pensioenfonds wordt onder andere beoordeeld aan de hand van de dekkingsgraad. Een dekkingsgraad van 100% betekent dat een pensioenfonds precies genoeg vermogen heeft om zijn huidige pensioenverplichtingen na te komen. Mede als gevolg van de financiële 'spelregels' die zijn vastgelegd in het zogenoemde Financieel Toetsingskader (FTK), kunnen op dit moment de volgende dekkingsgraden worden onderkend.

- **Actuele dekkingsgraad**
De actuele dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen het vermogen van een pensioenfonds en de pensioenverplichtingen (alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen) die daar tegenover staan.
De actuele dekkingsgraad van Philips Pensioenfonds bedroeg per 30 juni 2016 108,2%.
- **Beleidsdekkingsgraad**
Daarnaast wordt de dekkingsgraad ook op een andere manier vastgesteld, waarbij deze minder afhankelijk is van dagkoersen: dit is de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen twaalf maanden. Een pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te gebruiken als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld beslissingen over indexatie. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of een pensioenfonds voldoende buffers heeft.
De beleidsdekkingsgraad van Philips Pensioenfonds bedroeg per 30 juni 2016 toevalligerwijs ook 108,2%.
- **Vereiste dekkingsgraad**
De vereiste dekkingsgraad geeft aan hoe hoog de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds wettelijk moet zijn. Is de beleidsdekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad, dan beschikt het pensioenfonds over de wettelijk vereiste financiële buffer. Deze buffer dient om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. De hoogte van de vereiste dekkingsgraad verschilt per pensioenfonds en is met name afhankelijk van het beleggingsbeleid. Hoe meer risico in het beleggingsbeleid wordt genomen, hoe hoger de vereiste dekkingsgraad.
De vereiste dekkingsgraad van het Fonds bedroeg per 30 juni 2016 117,8%.

Bedragen in miljoenen euro's

	2016		2015	
	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal
Pensioenvermogen ¹	19.081	18.311	17.443	17.382
Pensioenverplichtingen	17.619	17.206	15.941	16.135
Actuele dekkingsgraad	108,2%	106,4%	109,3%	107,7%
Beleidsdekkingsgraad	108,2%	109,6%	111,7%	112,6%

Actuele ontwikkelingen

In het tweede kwartaal is de actuele dekkingsgraad gestegen van 106,4% naar 108,2%. Zowel het vermogen als de verplichtingen namen in het afgelopen kwartaal toe. De stijging van de dekkingsgraad is het gevolg van het feit dat het vermogen meer toenam dan dat de verplichtingen toenamen. Dit kwam aan de ene kant doordat de rente van de vastrentende beleggingen in onze beleggingsportefeuille sneller daalde dan de rente waarmee we onze verplichtingen moeten berekenen. Aan de andere kant lieten ook zakelijke waarden in onze beleggingsportefeuille een positief rendement zien. Het totaalrendement kwam hierdoor uit op 5,1%.

3. Beleggingsresultaten Philips Pensioenfonds

Het beleggingsbeleid gaat uit van een beleggingsportefeuille met een vaste verdeling tussen vastrentende waarden en zakelijke waarden. Met deze verdeling is er op termijn een goede kans op het halen van onze ambitie, een waardevast pensioen voor pensioenontvangers en premievrije polishouders en een welvaartsvast pensioen voor pensioenopbouwers, zonder dat de risico's te groot worden².

De vastrentende waarden bestaan grotendeels uit relatief 'veilige' beleggingen. Denk hierbij aan staatsobligaties en bedrijfsobligaties met een spreiding binnen en buiten Europa. De meer 'risicovolle' beleggingen vallen onder de zakelijke waarden. Met deze beleggingen wordt beoogd meer rendement te behalen. Denk hierbij met name aan de beleggingen in aandelen en onroerend goed.

Bedragen in miljoenen euro's

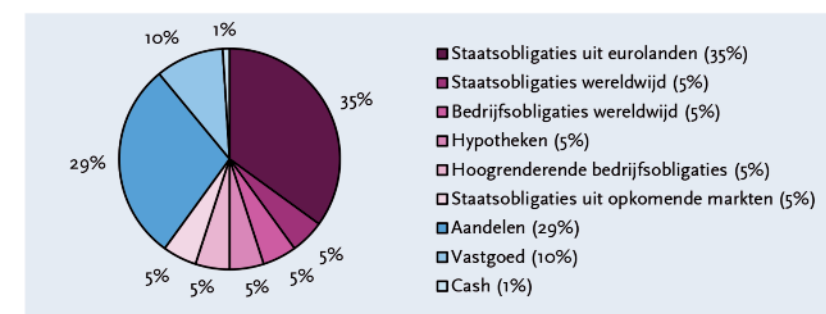
	2016		2015	
	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal
Belegd vermogen ³	19.201	18.404	17.568	17.518

¹ Het pensioenvermogen geeft de omvang van de financiële middelen van het Pensioenfonds (op basis van de beleggingen voor risico fonds) weer. Tussen het pensioenvermogen en het belegd vermogen zit een verschil. Dit verschil bestaat uit een aantal posten die wel of niet meegenomen mogen worden in enerzijds het pensioenvermogen en anderzijds het belegd vermogen. Een voorbeeld hiervan is de premiereserve. Deze is wel meegenomen in het belegd vermogen, maar mag niet meegeteld worden in de berekening van de dekkingsgraad en zit daarom dus niet in het pensioenvermogen. Voor de berekening van de dekkingsgraad wordt uitgegaan van het pensioenvermogen en de beleggingen voor risico deelnemers.

² In de scenario's die het Fonds in dit verband gebruikt, wordt uitgegaan van een terugkeer, op termijn, naar (vanuit historisch perspectief) 'normale' verhoudingen op de financiële markten en dus naar een hogere rente. Dit is overigens een gebruikelijke aanpak. Als die terugkeer naar 'normale verhoudingen' niet gebeurt, komt het waarmaken van de ambitie in gevaar. Het Algemeen Bestuur is zich terdege bewust van het feit, dat een scenario van langdurig lage rente tot de mogelijkheden behoort.

³ Het belegd vermogen geeft het totaalbedrag van de beleggingen van Philips Pensioenfonds weer. Het belegd vermogen zoals hier getoond betreft het 'belegd vermogen voor risico fonds' (van toepassing voor zogenoemde uitkeringsovereenkomsten). De 'beleggingen voor risico deelnemer' (bij zogenoemde premieovereenkomsten) zijn niet inbegrepen in het hier getoonde 'belegd vermogen'. Deze beleggingen zijn vermeld in paragraaf 4 van dit kwartaalverslag.

De strategische verdeling van de beleggingsportefeuille is als volgt: 60% van het vermogen wordt belegd in vastrentende waarden en 40% van het vermogen wordt belegd in zakelijke waarden. Hieronder wordt getoond hoe het belegd vermogen van het Fonds strategisch verdeeld is over de verschillende beleggingscategorieën. De paars-gekleurde beleggingscategorieën vallen onder de vastrentende waarden. De blauw-gekleurde beleggingscategorieën vallen onder de zakelijke waarden.

Meer informatie over het beleggingsbeleid van Philips Pensioenfonds is te vinden op de website:

www.philipspensioenfonds.nl/beleggingsbeleid

Er zijn verschillende risico's die van invloed zijn op de financiële positie van Philips Pensioenfonds. Zo hebben renteontwikkelingen en de ontwikkeling van de inflatie grote invloed op de mate waarin het Fonds de toekomstige pensioenen (inclusief indexatie) kan betalen. Naast de beleggingen in vastrentende waarden en zakelijke waarden koopt het Fonds daarom nog extra 'bescherming' om de invloed van die risico's deels af te dekken. Deze extra bescherming tegen het rente- en inflatierisico is geen onderdeel van de benchmark. Met nadruk wordt erop gewezen, dat de extra bescherming de risico's slechts ten dele afdekt. Er zijn scenario's denkbaar, waarin het realiseren van de ambitie van een geïndexeerd pensioen in gevaar komt. Een van die scenario's is dat van een langdurig lage rente. Zie ook de voetnoot op de vorige pagina.

In de onderstaande tabel worden de volgende rendementscijfers gegeven:

- Totaalrendement zonder de bescherming tegen het rente- en inflatierisico. Dit cijfer kan worden afgezet tegen de daarbij behorende benchmark.
- Totaalrendement waarin de extra bescherming tegen het rente- en inflatierisico is meegenomen. Hier is geen benchmark voor beschikbaar.

	Philips Pensioenfonds	Benchmark
	2 ^e kwartaal 2016 1 april – 30 juni	2 ^e kwartaal 2016 1 april – 30 juni
Totaalrendement (exclusief afdekking rente- en inflatierisico)	4,5%	4,7%
Totaalrendement (inclusief afdekking rente- en inflatierisico)	5,1%	n.v.t

Het totaalrendement van de portefeuille (exclusief afdekking rente- en inflatierisico) bedroeg dit kwartaal 4,5%. Dit rendement werd voornamelijk gedreven door een sterke performance van staatsobligaties (zowel wereldwijd, euro als in opkomende markten) en hoogrenderende bedrijfsobligaties. Het totaalrendement van de portefeuille (inclusief afdekking rente- en inflatierisico) bedroeg dit kwartaal 5,1%.

Vergelijking met benchmark

Philips Pensioenfonds beoordeelt de beleggingsresultaten door deze te vergelijken met een objectieve maatstaf (benchmark). De benchmark behaalde dit kwartaal een rendement van 4,7%. Het rendement van de portefeuille, exclusief afdekking rente- en inflatierisico, was dit kwartaal 4,5%, dus 0,2% lager dan dat van de benchmark. Dit kwam met name doordat de portefeuille hoogrenderende bedrijfsobligaties achterbleef ten opzichte van zijn benchmark.

4. Beleggingen voor risico deelnemer

De prepensioneringsregeling van het Philips flex pensioen, waaraan circa 2.000 personen deelnemen, is een individuele beschikbare premieregeling. Hierbij ligt het beleggingsrisico bij de deelnemers.

Enkele deelnemers nemen nog deel aan het Structured DC-plan van het Philips Executives Pension Plan; ook bij deze regeling ligt het beleggingsrisico bij de deelnemers. Beide regelingen zijn gesloten voor nieuwe deelnemers.

In het onderstaande overzicht is de totale waarde van de beleggingen voor risico deelnemers weergegeven.

Bedragen in miljoenen euro's	2016		2015	
	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal
Beleggingen voor risico deelnemer (waarde)	133	135	136	136

In de prepensioneringsregeling heeft de deelnemer de mogelijkheid om het beschikbare premiedeel te beleggen in drie verschillende fondsen: het aandelenfonds, het obligatiefonds en het geldmarktfonds. Voor deelnemers die gebruikmaken van de standaard beleggingsmethode, het Dymix-systeem, wordt mede op basis van leeftijd een beleggingsportefeuille samengesteld. Het uitgangspunt van het Dymix-systeem is dat de samenstelling en het risico van de beleggingsportefeuille afhankelijk zijn van onder andere de leeftijd van de deelnemer. Een beperkt aantal deelnemers aan de prepensioneringsregeling belegt niet via het Dymix-systeem, maar heeft een zelfgekozen beleggingsmix. Ook de deelnemers aan het Structured DC-plan van het Philips Executives Pension Plan beleggen in de in deze paragraaf genoemde fondsen.

In onderstaande tabel is het totaalrendement van alle beleggingen voor risico van de deelnemer weergegeven. Op de website www.philipspensioenfonds.nl/prepensioneringsregeling zijn op maandbasis de rendementen van de beleggingen voor risico van de deelnemer per beleggingsfonds terug te vinden.

Totaalrendement beleggingen voor risico deelnemer	2016
	2 ^e kwartaal 2016 1 april – 30 juni
	2,1%

4/5

5. Financiële situatie: herstelplan

De beleidsdekkingsgraad van Philips Pensioenfonds ligt sinds 1 januari 2015 lager dan het wettelijk vereiste niveau. Dat betekent dat de financiële buffer van het Fonds onvoldoende is. Het Fonds moet, zolang die buffer onvoldoende is, jaarlijks een herstelplan opstellen. In dit herstelplan is beschreven hoe het Fonds ervoor gaat zorgen dat de dekkingsgraad van het Fonds weer op het niveau van de vereiste dekkingsgraad komt.

De kern van het herstelplan

Het uitgangspunt van het herstelplan is dat het Fonds met voortzetting van het huidige beleid op termijn weer op de vereiste dekkingsgraad kan komen. En dat de pensioenen dus niet verlaagd hoeven te worden. Uitgaande van de wettelijk voorgeschreven uitgangspunten ten aanzien van onder andere ontwikkelingen in rente en rendementen op aandelen en onroerend goed, is voor herstel naar het niveau van de vereiste dekkingsgraad ongeveer 3 jaar nodig.

Op www.philipspensioenfonds.nl/financiepositie is onder het kopje 'Handige downloads' de kern van het herstelplan te downloaden.

6. Crisisplan

Alle pensioenfonds in Nederland zijn verplicht een crisisplan op te stellen. In het crisisplan van Philips Pensioenfonds staat beschreven wat het Algemeen Bestuur gaat doen als het Fonds in een crisissituatie terecht komt of dreigt te komen. Een samenvatting van het crisisplan is te vinden op www.philipspensioenfonds.nl/financiepositie

Financiële positie van het Fonds in gevarenzone 'hoog gevaar'

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan 116%, maar hoger dan 100%, spreekt het Fonds van een gevarenzone 'hoog gevaar'. Het vermogen van het Fonds is dan nog altijd groter dan de waarde van de verplichtingen, maar het Algemeen Bestuur kent dan geen indexatie toe. Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% is dat overigens wettelijk ook niet toegestaan.

7. Ontwikkelingen verzekerdenbestand

Philips Pensioenfonds zag in het tweede kwartaal het aantal pensioenopbouwers en houders van een premievrije polis licht stijgen en het aantal pensioenontvangers dalen.

	2016		2015	
	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal	Einde 3 ^e kwartaal
Pensioenopbouwers	13.800	13.754	13.788	13.894
Pensioenontvangers	55.828	56.550	56.329	56.569
Houders premievrije polis	30.231	30.185	30.483	30.657
Totaal	99.859	100.489	100.600	101.120

De cijfers in dit kwartaalverslag hoeven niet noodzakelijkerwijs overeen te komen met de cijfers in publicaties die later verschijnen. Dit in verband met mogelijke correcties in cijfers na de verschijningsdatum van dit kwartaalverslag.

5/5

Agenda

FPVG-vergaderingen:

*15 september Bestuursvergadering
20 september DB-vergadering
27 september Vergadering
Algemeen Bestuur PPF*

*4 oktober DB-vergadering
18 oktober DB-vergadering*

*1 november DB-vergadering
1 november Vergadering
Algemeen Bestuur PPF*

*15 november DB-vergadering
17 november Bestuursvergadering
29 november DB-vergadering*

*13 december DB-vergadering
13 december Vergadering
Algemeen Bestuur PPF*

3 januari DB-vergadering

*Kantoor Federatie gesloten van
19 december tot 2 januari 2017*